

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

X

Per. №

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДОКЛАД
от
ДОЦ. Д-Р СИЛВИ КИРИЛОВ, ДМ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

Проектът на наредба е изготвен на основание чл. 5 от Закона за храните, съгласно който специфичните изисквания към групи и подгрупи храни или определена храна, тяхното

производство, преработка и/или дистрибуция се определят с наредби на Министерския съвет. Такива специфични изисквания има към групата храни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, което налага и приемането на съответната наредба с постановление на Министерския съвет.

На 19 април 2023 г. Колежът на Европейската комисия прие решение за сезиране на Съда на Европейския съюз по процедура за нарушение № 2020/4042. Процедурата е образувана за това, че според Европейската комисия, като разрешава предлагането на пазара на натурална минерална вода и изворна вода, добивана от един и същ извор, под повече от едно търговско описание, Република България не е спазила изискванията по член 8, параграф 2 от Директива 2009/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно експлоатацията и предлагането на пазара на натурални минерални води (Директива 2009/54/ЕО), а като е пропуснала да уреди задължителното посочване на етикетите на минералните води и изворните води на името на извора, тя не е спазила изискванията по член 7, параграф 2, буква б) и първата алинея на член 9, параграф 4, и по-специално буква в) от него.

Съдебната фаза по тази процедура (дело С-462/23 на Съда на Европейския съюз, Европейска комисия срещу Република България), приключи с постановяване на 3 април т.г. на решение по дело С-462/23, с което Съдът на Европейския съюз установи нарушения и по трите твърдения на Комисията. Дело С-462/23 е образувано въз основа на искова молба на Европейската комисия, с която се твърди неизпълнение от страна на Република България на задължения, произтичащи от Директива 2009/54/ЕО, и по-конкретно Комисията моли Съда да установи, че Република България: като не е забранила предлагането на пазара на натурална минерална вода и изворна вода от един и същ извор под повече от едно търговско описание, като не е изисквала върху етикетите на натуралните минерални води и изворните води да бъде обозначено името на извора, като е разрешила използването на термина „изворна вода“ за вода, която не отговаря на условията за използване на термина „изворна вода“, Република България не е изпълнила задълженията си съгласно член 8, параграф 2, член 7, параграф 2, буква б) и член 9, параграф 4, първа алинея, буква в) от Директива 2009/54.

С постановеното решение по дело С-462/23, Съдът установи нарушения и по трите твърдения на Комисията относно липсата на забрана за предлагането на пазара на натурална минерална вода и изворна вода от един и същ извор под повече от едно търговско описание; липсата на изискване върху етикетите на натуралните минерални води и изворните води да бъде обозначено името на извора и разрешението да се използва термина „изворна вода“ за вода, която не отговаря на съответните условия за това съгласно изискванията на Директива 2009/54/ЕО.

Във връзка с мотивираното становище на Европейската комисия № С(2021)6355 по процедура за нарушение № 2020/4042 за неизпълнение на задължения от страна на Република България на някои разпоредби от Директива 2009/54/ЕО и Решение на съда С-462/23 от 03.04.2025 г. е изготвен проект на нова Наредба за изискванията към натуралните минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

С цел изпълнение на посочените по-горе изисквания, едновременно с разработването на проект на наредба е изготвен и законопроект за изменение и допълнение на Закона за храните. Същият е одобрен с Решение № 808 на Министерския съвет от 2024 г. и е внесен в 51-вото Народно събрание (сигнатура 51-402-01-9).

С постановлението ще бъде отменена действащата към момента Наредба за изискванията към натуралните минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, която е издадена на основание на отменения Закон за храните.

С приемане на постановлението и съответната наредба ще се осигури продължаване прилагането на необходимите правни регулации по отношение качеството на бутилираните води, предназначени за питейни цели, с цел недопускане възникване на здравен риск за потребителите, чрез спазване на необходимите изисквания към качеството на бутилираните води, допустимата обработка, условия за бутилиране и контрол.

С приемането на постановлението ще се осигури продължаване спазването на изискванията относно етиктирането и обозначаването на бутилираните води, с цел предоставяне на необходимата информация на потребителите относно техния произход, състав, характеристики и вид.

По този начин ще се гарантира приемственост в прилагането от страна на бизнес операторите на специфичните изисквания към производството и пускането на пазара на бутилирани води, добити и произведени в страната и внос от трети страни, и ще доведе до устойчивост по отношение условията, създадени в страната за по-нататъшно развитие на този отрасъл.

С приемане на постановлението ще се осигури и по-нататъшното прилагане на европейското законодателство в тази област – Директива 2003/40/ЕО на Комисията от 16 май 2003 г. за установяване на списъка, границите на концентрация и изискванията към етиктирането за съставките на натуралните минерални води и условията за употреба на обогатен с озон въздух за обработката на натурални минерални води и на изворни води и Директива 2009/54/ЕО.

За разлика от досегашната наредба ще се осигури и прилагането на Регламент (ЕС) № 115/2010 на Комисията от 9 февруари 2010 г. за определяне на условията за използване на активиран алуминиев оксид за отстраняване на флуорид от натурални минерални и изворни води.

В проекта на Наредба са предложени съответни текстове, с които се постига пълно и правилно транспониране на съответните разпоредби на Директива 2009/54/ЕО, вкл. и тези, свързани със стартиралата от страна на Европейската комисия процедура за нарушение № 2020/4042 по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Решението на Съда на Европейския съюз по дело C-462/23 от 03.04.2025 г. във връзка с неизпълнение на задължения, произтичащи от посочената по-горе директива по отношение на изискванията към етикетването на натуралните минерални и изворни води, забраната за предлагане на пазара на натурални минерални води или изворни води от един и същ извор под повече от едно търговско описание и др. В тази връзка в проекта на наредбата са предвидени разпоредби, които забраняват пускането на пазара на бутилирани натурални минерални води (чл. 18, ал. 2) или изворни води (чл. 22, ал. 2), добивани от един и същ извор, под повече от едно търговско описание. Включени са и разпоредби, които регламентират, че върху етикетите на бутилираните натурални минерални води (чл. 17, ал. 3, т. 1) и изворни води (чл. 21, ал. 3, т. 1) задължително трябва да се посочва името на извора, прецизирани са определенията за натурална минерална и изворна вода и други.

Проектът на наредба е изготвен от междуведомствена работна група с участие на представители на Министерския съвет, Министерството на здравеопазването, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на околната среда и водите и Патентното ведомство на Република България.

Приемането на постановлението няма да окаже въздействие върху държавния бюджет, тъй като приетата с него наредба, не въвежда нови изисквания и задължения за държавната администрация, извън тези, посочени в Закона за храните, и не налага увеличаване на административния капацитет на компетентните контролни органи. За осъществяване на дейността на контролните органи са осигурени средства в рамките на одобрения бюджет на Министерството на здравеопазването по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“.

В тази връзка към проекта на постановление на Министерския съвет е приложена финансова обосновка за актове, които не оказват въздействие върху държавния бюджет, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация, одобрена от министъра на финансите.

Към проекта е представена частичната предварителна оценка на въздействието – съгласно приложение № 1 към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието във връзка с чл. 35, ал. 1, т. 8 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Съгласно чл. 26 от Закона за нормативните актове проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за изискванията към бутилираните натурални

минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, заедно с доклада до Министерския съвет и предварителната оценка на въздействието са публикувани на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на здравеопазването за обществено обсъждане за срок от 14 дни.

Изборът на съкратен срок за провеждане на обществените консултации е обоснован от необходимостта от спешно изпълнение на осъдителното решение на Съда на Европейския съюз по дело С-462/23 от 03.04.2025 г. Решението задължава държавата да предприеме незабавни мерки за отстраняване на нарушението в кратки срокове. Неспазването на тези срокове би могло да доведе до налагане на санкции, включително периодични имуществени глоби.

Проектът на наредба представлява необходима и неотложна мярка за транспониране на изискванията, произтичащи от правото на Европейския съюз, и за предотвратяване на по-нататъшни вреди, както за държавния бюджет, така и за засегнатите обществени интереси.

Въвеждането на разпоредбите на наредбата в спешен порядък цели възстановяване на съответствието на националната правна рамка с правото на Европейския съюз, като се осигури правна сигурност както за държавните органи, така и за засегнатите субекти.

Част от предлаганите мерки са били предмет на експертни обсъждания с ангажираните институции и заинтересовани страни. В тази връзка, въпреки съкратения срок, се счита, че проектът е достатъчно обоснован и широко консултиран на предварителен етап.

Проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначен за питейни цели, е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Получените становища заедно със справката за приети и неприети забележки и съображения за това са приложени към настоящия доклад.

Проектът на наредба е съобразен с въведените с действащия Закон за храните нови изисквания към бутилираните води, и по-специално по отношение издаването на сертификат за изворните води, добити и произведени на територията на страната, удостоверяващ, че по произход, състав и свойства съответната изворна вода е подходяща за бутилиране за питейни цели. В тази връзка проектът на наредба е преминал процедура по нотификация пред Европейската комисия по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с изложеното по-горе и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и във връзка с чл. 5 от Закона за храните предлагам на Министерския съвет да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

Приложение:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Проект на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели;
3. Проект на финансова обосновка;
4. Частична предварителна оценка на въздействието;
5. Становище на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ на Министерския съвет;
6. Таблици на съответствието с правото на Европейския съюз;
7. Справка за отразяване на постъпилите становища по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация;
8. Справка за получените предложения и становища от проведената обществена консултация;
9. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване.

X

ДОЦ. Д-Р СИЛВИ КИРИЛОВ, ДМ
Министър на здравеопазването